

## Zabezpieczenie medyczne Wielonarodowej Dywizji w Strefie Środkowo-Południowej w Iraku na przykładzie Polskiego Szpitala Polowego

KRZYSZTOF KORZENIEWSKI

Wojskowy Instytut Medyczny, Zakład Medycyny Morskiej i Tropikalnej w Gdyni, kierownik: kmdr dr hab. n. med. R. Olszański

Korzeniewski K.

### Zabezpieczenie medyczne Wielonarodowej Dywizji w Strefie Środkowo-Południowej w Iraku na przykładzie Polskiego Szpitala Polowego

W pracy omówiono zadania i strukturę organizacyjną Polskiego Szpitala Polowego, będącego jednostką służby zdrowia 2+ poziomu ewakuacji medycznej w Wielonarodowej Dywizji w Strefie Środkowo-Południowej w Iraku. Przedstawiono również problemy związane z funkcjonowaniem szpitala, w szczególności z obsadą etatową personelu medycznego oraz zakres i liczbę udzielonych świadczeń żołnierzom i pracownikom cywilnym Sił Stabilizacyjnych w okresie 01.10.2003 – 29.02.2004.

**Słowa kluczowe:** Polski Szpital Polowy, Irak

Lek. Wojsk. 2004; 80(3): 208–210

Korzeniewski K.

### Medical assistance in the Multinational Division Center South in Iraq on the example of the Polish Field Hospital

Tasks and structure of the Polish Field Hospital, health service unit of 2+ level of medical evacuation in the Multinational Division Center South in Iraq are presented in this article. Problems related to hospital functioning, especially connected with appointment of the medical personnel as well as the scope and number of medical services performed for soldiers and civilian workers of the Stabilization Forces in the period 01 Oct 2003 – 29 Feb 2004 are described.

**Key words:** Polish Field Hospital, Iraq

Lek. Wojsk. 2004; 80(3): 208–210

### ZADANIA I STRUKTURA ORGANIZACYJNA POLSKIEGO SZPITALA POLOWEGO

Grupa Zabezpieczenia Medycznego (Polski Szpital Polowy) jest jednostką służby zdrowia 2+ (dwa plus) poziomu ewakuacji medycznej w Wielonarodowej Dywizji w Strefie Środkowo-Południowej (Multinational Division Center South – MND CS) w Iraku. Wchodzi w skład 1 Brygady (1st Brigade Combat Team), a dowódca Szpitala jest jednocześnie szefem służby zdrowia Brygady.

Grupa Zabezpieczenia Medycznego (Medical Support Group) udziela kwalifikowanej pomocy medycznej z elementami pomocy specjalistycznej wszystkim rannym i chorym żołnierzom i pracownikom cywilnym Sił Stabilizacyjnych (w tym żołnierzom irackim – ICDC) oraz irackiej ludności cywilnej w ramach pomocy humanitarnej.

Do głównych zadań Grupy Zabezpieczenia Medycznego należą:

- stabilizacja funkcji życiowych
- leczenie ambulatoryjne i szpitalne (do 7 dni):
  - zachowawcze i operacyjne w zakresie chirurgii ogólnej i urazowej oraz okulistyki
  - zachowawcze w zakresie chorób wewnętrznych, dermatologii, psychiatrii i stomatologii
- działalność psychoprofilaktyczna
- działalność profilaktyczna (szczepienia ochronne)
- sprawozdawczość medyczna
- zaopatrzenie w leki i sprzęt medyczny
- skoordynowane współdziałanie poszczególnych poziomów ewakuacji medycznej (I – II – III poziom)
- szkolenie specjalistyczne personelu medycznego (ćwiczenia MEDEVAC).

W przypadkach ciężkich chorób lub obrażeń ciała doznanych wskutek urazów oraz stanów wymagających leczenia

wykraczającego poza możliwości lecznicze poziomu 2+, pacjent jest ewakuowany na poziom 3, którym dla personelu MND CS jest 31st Combat Support Hospital w Bagdadzie i Balad (do 02.2004 r. 28th Combat Support Hospital w Bagdadzie).

Podstawą funkcjonowania Grupy Zabezpieczenia Medycznego jest stały, 24-godzinny system dyżurowy:

- w Izbie Przyjęć – 1 lekarz-oficer dyżurny szpitala, 1 pielęgniarka, 1 kierowca-sanitariusz, 1 sanitariusz oraz dodatkowo drugi lekarz i zespół ewakuacyjny (kierowca-sanitariusz i sanitariusz) w dyspozycji,
- w Oddziale Szpitalnym – 1 lekarz internista, 1 pielęgniarka i 2 sanitariuszy,
- W Zespole Chirurgiczno-Anestezjologicznym – chirurg, anestezjolog, pielęgniarka operacyjna, pielęgniarka anestezjologiczna, pielęgniarka opatrunkowa.

W dniu 15.03.2004 r. struktura Grupy Zabezpieczenia Medycznego przedstawiała się następująco:

1. Dowództwo: 3 osoby (dowódca – lekarz, szef pododdziału, kierowca – radiotelegrafista).
2. Izba Przyjęć: 8 osób (5 lekarzy – internista, chirurg ortopeda, dermatolog, okulista, psychiatra; 3 pielęgniarki).
3. Zespół Chirurgiczno-Anestezjologiczny: 9 osób (4 lekarzy – 2 chirurgów ogólnych, 1 chirurg ortopeda, 1 anestezjolog; 5 pielęgniarek – 1 operacyjna, 2 anestezjologiczne i 2 opatrunkowe) – sala operacyjna i przedoperacyjna; sala intensywnej terapii – 4 łóżka.
4. Oddział Szpitalny: 7 osób (1 lekarz internista, 2 pielęgniarki, 4 sanitariuszy) – 24 łóżka + izolator zakaźny 6 łóżek.
5. Gabinet RTG – 1 osoba (technik RTG),
6. Zespół Ewakuacyjny: 9 osób (5 kierowców-sanitariuszy, 4 sanitariuszy) – 7 pojazdów sanitarnych 4-noszowych.
7. Laboratorium: 3 osoby (kierownik laboratorium – mgr analityki med., 2 techników analityki).

8. Apteka: 2 osoby (mgr farmacji, kierowca-sanitariusz).
9. Gabinet stomatologiczny: 2 osoby (lekarz stomatolog, kierowca-sanitariusz).
10. Gabinet psychoprofilaktyki i psychologii klinicznej: 1 osoba (mgr psychologii).

W skład Grupy Zabezpieczenia Medycznego w dniu 15.03.2004 r. wchodziło 45 osób:

- 15 oficerów, w tym 11 lekarzy medycyny (dowódca, 2 internistów, 2 chirurgów ogólnych, 2 chirurgów urazowych, anesteziolog, dermatolog, okulista, psychiatra), stomatolog, mgr farmacji, mgr analityki medycznej, mgr psychologii
- 12 chorążych (w tym 8 pielęgniarek)
- 19 podoficerów, szeregowych i pracowników cywilnych (w tym 2 pielęgniarki).

Nominalnie w tym czasie Grupa Zabezpieczenia Medycznego powinna liczyć 54 osoby. Brakujące 9 etatów dotyczyło następujących stanowisk:

- Izba Przyjęć – lekarz radiolog
- Zespół Chirurgiczno-Anestezjologiczny – lekarz anesteziolog, pielęgniarka operacyjna, pielęgniarka anestezjologiczna (etaty pielęgniarskie kompletowane w drugiej połowie marca br.)
- Zespół Ewakuacyjny – d-ca zespołu – lekarz (etat skompletowany w drugiej połowie marca br., po czym, w związku z brakiem organicznej służby zdrowia w batalionie dowodzenia 1 Brygady, oddelegowany do pełnienia obowiązków służbowych do ww. jednostki)
- 2 techników, analityk-kierowca, pomoc stomatologiczna (etaty skompletowane w drugiej połowie marca br.).

Prócz problemów z obsadą etatową szpitala występują znaczne trudności w nawiązywaniu łączności pomiędzy pracownikami poszczególnych komórek organizacyjnych. Jest to związane z brakiem sprawnego systemu powiadamiania personelu. Na cały stan osobowy Grupy Zabezpieczenia Medycznego są dostępne tylko dwa telefony stacjo-

narne (u dowódcy i w Izbie Przyjęć) oraz kilka radiotelefonów MOTOROLA o małym zasięgu. Powoduje to niejednokrotnie, zwłaszcza w godzinach popołudniowych, poszukiwania pracowników szpitala na terenie bazy wojskowej. Kolejnym problemem są znaczne opóźnienia w realizacji dostaw leków i sprzętu medycznego z kraju, co powoduje, że leczenie pacjentów hospitalizowanych i przyjmowanych w lecznictwie otwartym w Izbie Przyjęć napotyka na trudności w osiąganiu sukcesów terapeutycznych.

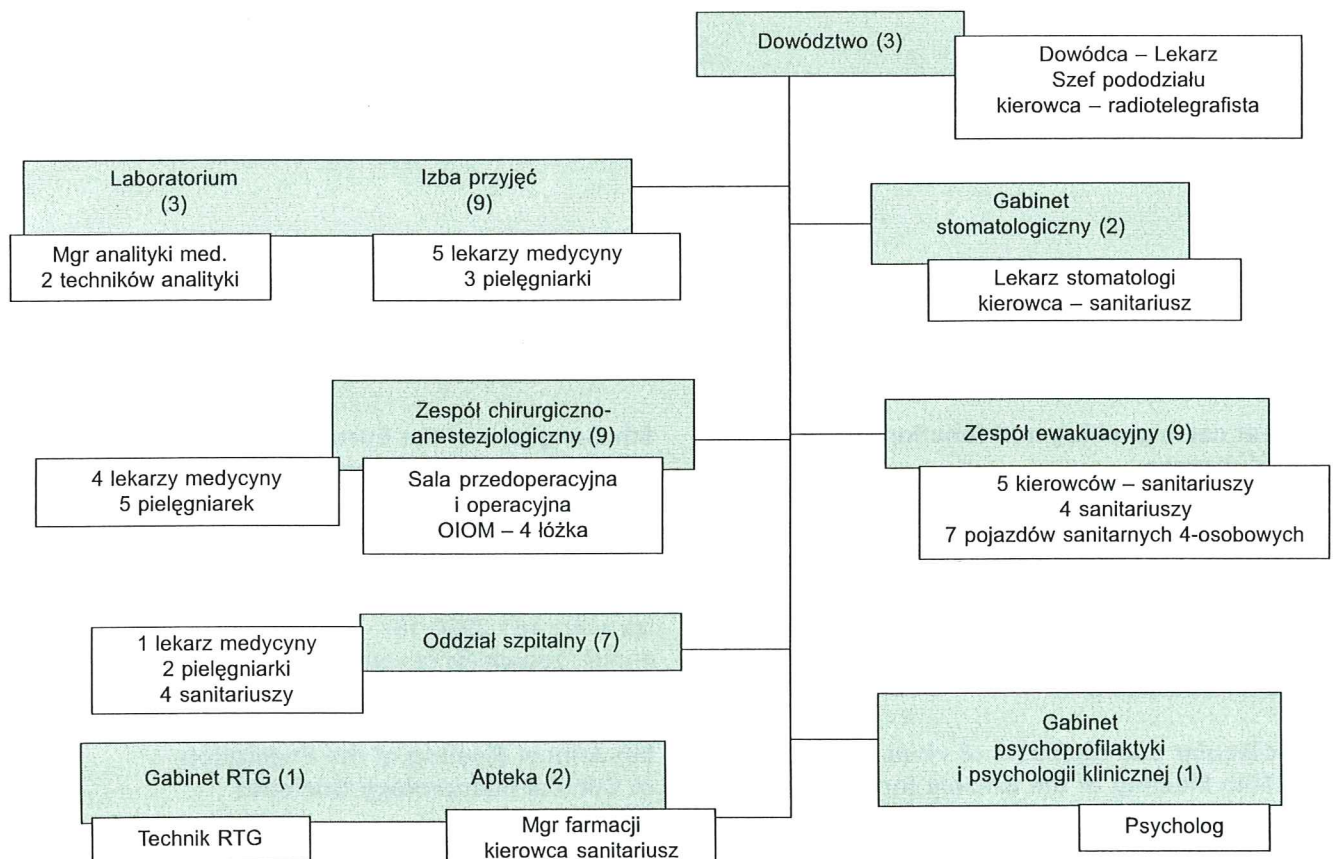
## ZACHOROWALNOŚĆ I URAZOWOŚĆ W REJONIE LECZNICZYM POLSKIEGO SZPITALA POŁOWEGO

W okresie 1.10.2003 – 29.02.2004 w Grupie Zabezpieczenia Medycznego udzielono następujących świadczeń żołnierzom i pracownikom cywilnym Sił Stabilizacyjnych różnych narodowości oraz cywilnej ludności irackiej w ramach pomocy humanitarnej:

- hospitalizowano 178 osób
- leczono operacyjnie lub zachowawczo, stabilizując podstawowe czynności życiowe, 60 osób skierowanych drogą ewakuacji medycznej (ładowa lub lotnicza)
- udzielono 5527 porad ambulatoryjnych
- wykonano 233 małych i średnich zabiegów chirurgicznych
- wykonano 28 dużych zabiegów chirurgicznych
- wykonano 673 zabiegów stomatologicznych
- wykonano 722 zdjęć RTG
- wykonano 112 badań USG.

W okresie 01.09 – 31.12.2003 udzielono 1430 porad psychologicznych, w tym:

- 751 z inicjatywy psychologa
- 627 z inicjatywy pacjenta
- 52 skierowanych przez przełożonych.



Źródło: MND CS. Opracowanie własne.

Ryc. 1. Struktura organizacyjna Grupy Zabezpieczenia Medycznego (stan na 15.03.2004 r.)  
Fig. 1. Structure of Medical Support Group (15 March 2004)



Fot. 1. Straty masowe irackiej ludności cywilnej (Grupa Zabezpieczenia Medycznego 02.03.2004)

Ph. 1. Massive casualties of Iraqi civilian (Medical Support Group 02 March 2004)



Fot. 2. Izba Przyjęć Grupy Zabezpieczenia Medycznego (03.2004)

Ph. 2. Outpatient's Clinic of Medical Support Group (March 2004)

## WNIOSKI

1. Problemy z obsadą etatową szpitala w znaczący sposób utrudniają wykonywanie zadań mandatowych przez personel służby zdrowia, zarówno wśród lekarzy, jak i pielęgniarek.
2. Zbyt mała jest obsada personelu medycznego na Oddziale Szpitalnym (1 lekarz i 2 pielęgniarki na 30 łóżek).
3. Połączenie funkcji szefa służby zdrowia 1 Brygady i dowódcy Grupy Zabezpieczenia Medycznego (stanowiska w dwóch różnych miejscach stacjonowania wojsk) oraz wykorzystywanie lekarzy szpitala do wykonywania zadań na rzecz innych jednostek utrudnia realizację przedsięwzięć

na rzecz jednostki macierzystej, wynikających z zakresu obowiązków służbowych.

4. Brak sprawnego systemu powiadamiania całego personelu szpitala (2 telefony stacjonarne i kilka radiotelefonów MOTOROLA o małym zasięgu na cały stan osobowy).
5. Znaczne opóźnienia w realizacji dostaw leków i sprzętu medycznego utrudniają leczenie pacjentów zarówno w lecznictwie zamkniętym, jak i otwartym.

Adres: mjr dr n. med. Krzysztof Korzeniewski, Wojskowy Instytut Medyczny, Zakład Medycyny Morskiej i Tropikalnej, ul. Grudzińskiego 4, 81-103 Gdynia 3, tel. (0-58) 626 65 23, e-mail: zmmit@mw.mil.pl

## ZJAZDY, KONGRESY, SYMPOZJA – 2005

### Mast cell signalling and function in health and disease

5-10 lutego 2005

Eilat, Izrael

Kontakt: Conference Secretariat, Mast Cell, PO

Box 29041, Tel Aviv 61290, Israel

tel. +972 3 517 5150, fax +972 3 517 5155

e-mail: mastcell@targetconf.com

www.mastcell.org

### Molecular pathogenesis of virus infection (156th Meeting of the Society for General Microbiology)

4-7 marca 2005

Edynburg, UK

Kontakt: www.sgm.ac.uk/meetings/MTGPAGES/HW.cff

### 8th Congress of the European Society for Pediatric Dermatology

5-7 maja 2005

Kontakt: Convention Budapest Ltd., PO Box 11, Hungary, Budapest

tel. + 36 1 2990 184/185/186

fax +361 461 2990 187

e-mail: zspapp@convention.hu

### 5th Annual Meeting of the Federation of Clinical Immunology Societies (FOCIS)

12-16 maja 2005

Boston, MA, USA

Kontakt: www.focisnet.org/